

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2007-539

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Hynninen, Eeva-Maria Karoliina			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Helsinkiäisten sotainvalidien leskien ja puolison arjessa selviytyminen			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalityö			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2007-12-10	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 69 s., 2 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksen tarkoitus on selvittää yksin asuvien sotainvalidien puolisoitten ja leskien elämäntilannetta, arjessa selviytymistä ja avun ja tuen tarvetta. Sotainvalidien puolisoita ja leskiä on tällä hetkellä elossa noin 24 000 ja heidän keski-ikänsä on noin 81 vuotta. Sotainvalideja on Suomessa tutkittu runsaasti mutta heidän puolisoistaan ja leskistään on tehty vähemmän tutkimusta.</p> <p>Tutkimuskysymykset ovat: 1) Millainen elämäntilanne puolisoilla ja leskillä on?, 2) Mitä avun ja tuen tarvetta hänellä on, 3) Millaiset perhesuhteet ja sosiaaliset suhteet hänellä on ja miten hän viettää aikaansa? ja 4) Mitä ilonaiheita, huolia ja toiveita hänellä on ja mitä hän toivoo Sotainvalidien Veljesliitolta?</p> <p>Tutkimus kuuluu sosiaaligerontologian alaan. Teoreettisena viitekehyksenä on vanhusten elämään liittyvät riskit: toimintakyvyn muutokset, sosiaalisissa suhteissa tapahtuvat muutokset, kuten elämäntilanteen ja ystävien menetykset, kriisit ja yksinäisyyden kokemus. Tarkastelin miten haastateltavat selviytyvät näistä muutoksista. Tutkimusote on kvalitatiivinen. Aineisto koostuu kahdeksasta teemahaastattelusta jotka on analysoitu Framework-menetelmän (Ritchie & Spencer 1994) mukaisesti. Haastateltavat olivat seitsemän sotainvalidin leskeä ja yksi sotainvalidin puoliso, jonka mies on pysyvässä laitoshoidossa. Haastateltavat olivat 79-91-vuotiaita. Haastattelussa käsiteltyjä teemoja olivat sosiaaliset suhteet, toimintakyky, kotipalvelut, avun tarve, harrastustoiminnat ja toiveet ja huolet.</p> <p>Kaikille haastateltaville aviopuolison kuolema tai laitoshoitoon joutuminen oli aiheuttanut kriisin. Elämäntilanteen poistamista seurasi yksinäisyyttä minkä haastateltavat kokivat tuskalliseksi. Lasten vierailut koettiin tärkeinä mutta ne eivät täysin poistaneet yksinäisyyden tunnetta. Ystävien kuolemat ja esimerkiksi oman liikuntakyvyn huononeminen vaikeuttivat sosiaalisten suhteiden ylläpitoa.</p> <p>Kotiavusta yleisimmin oli käytössä siivouspalvelu. Haastateltavat saivat apua myös kaupassakäynnissä, ikkunanpesussa ja pyykkihuollossa. Lähes kaikilla haastateltavilla toimintakyky oli huomattavan alentunut joten kotiavun lisääminen on heille ajankohtaista lähitulevaisuudessa. Harrastukset keskittyivät kotiin, esimerkiksi lukeminen ja ristikoiden tekeminen. Toimintakykynsä puitteissa haastateltavat osallistuivat Sotainvalidien Veljesliiton naisjaostojen toimintaan ja kerhotoimintaan.</p> <p>Suurimmaksi huoleksi koettiin terveydentilan heikentyminen ja autonomian menettäminen. Iloa tuottivat lapset ja lapsenlapset. Toiveet liittyivät toimintakyvyn parantumiseen ja kotiavun saamiseen sitten kun se on tarpeen. Sotainvalidien Veljesliitolta toivottiin retkiä, kotiapua ja kuntoutusta. Selviytymisessä haastateltavia auttoivat uskonnollinen maailmankatsomus, sosiaalinen tuki ja valoisan mielen ylläpitäminen. Sotainvalidien avustajatoiminnan ja neuvontapalvelun avulla voidaan tukea leskien ja puolisoitten itsenäistä elämäntilannetta ja arjessa selviytymistä. Heidän selviytymistään voitaisiin jatkossa selvittää koko Suomen kattavalla tutkimuksella. Jatkotutkimuksissa tulisi myös pohtia miten miestään hoitavaa puolisoa voitaisiin parhaiten tukea ja auttaa.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>sotainvalidit puolisot lesket sotalesket sosiaaligerontologia vanhuus vanhukset ikäntyneettoimintakyky selviytyminen arki yksinäisyys Helsinki</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			